

NAS GLAS

Glasilo Zveze državnih
nameščencev za Slovenijo

v Ljubljani.

Cena posamezne št. 1.50 Din.

„NAS GLAS“ izide vsakega desetega,
dvajsetega in zadnjega v mesecu.

Celoletna naročnina . . . Din 40.—

Polletna naročnina . . . „ 20.—

Četrletna naročnina . . . „ 10.—

Za inozemstvo je dodati poštino.

===== Oglasi po ceniku. =====

Uredništvo: Anton Adamič, Ljubljana, Bohoričeva ulica št. 12. Rokopisov ne vrača, ako se ne priloži znamk. Dopise v latinici in cirilici sprejema le podpisane in zadostno frankirane. Rokopise je adresirati le na urednika.

Upravništvo: Na naročila brez denarja se ne oziramo. Naročnina naj se pošilja po nakaznici oziroma položnici le v Ljubljano, Vodnikov trg št. 5/I. Tja je pošiljati tudi zbirke za naš tiskovni sklad. — Pošt. ček. rač. št. 11.467.

Poziv.

Glavni Savez nam je poslal 16. maja t. l. pismo z dne 10. maja t. l., ki se glasi v izveščku:

«U pogledu izvršenja onih mera, za koje je vlada dobila ovlaščenja u finansijskom zakonu a koje se odnose na državne službenike, ne može se još ništa određeno javiti, jer još ništa pozitivno nije otpočeto. Neobjašnjivo je naročito, da vlada do sada nije pohitala, da počne pripraviti bar prvobitni nacrt izmena i dopuna zakona o činovnicima i Uredbe o razvrstavanju. Zbog takvog stanja stvari i Uprava je morala do sada ostati u stavu očekivanja, da bi tek, kad nešto stvarno počne da se radi, preduzela i sada potrebne korake u smislu donetih odluka na prošlog plenarnoj konferenciji. No, pošto je već proteklo više od mesec dana od kako je finansijski zakon izglasan, uprava je uputila predstavku G. G. Predsedniku Ministarskog Saveta i Ministru Pravde sa traženjem, da se bez daljeg odlaganja pristupi pripremi namešćene i odlučne revizije činovničkog zakona i uredbe. U isti mah traženo je, da u komisiju za reviziju zakona udje dva delegata Glavnog Saveza, u svemu onako kako glasi naš zaključak sa prošle konferencije. Ta predstavka bude u celosti štampana u idućem broju «Činovničkog Glasnika» (od 15.) te se na njoj ovde nećemo više zadržavati.

Isto tako, prema zaključku konferencije, traženo je, da se pokretnost zakupaca-činovnika u starim zgradama i ograničenja u pogledu visine zakupnine, prema zakonu, koji je sada na snazi, produži i poše 1. novembra t. g. Predstavka o tome upućena je G. G. Predsedniku Ministarskog Saveta i Ministru za Socijalnu Politiku. I ona će biti štampana u idućem broju «Činovničkog Glasnika».

Da bi Glavni Savez imao u evidenciji sve podatke o reviziji zakona i Uredbe, iz kojih bi u raznim konkretnim slučajevima mogao konstruisati svoje stanovište, koje bi imalo težiti, da sprovede prilikom revizije, pozivaju se ovim svi savezi i centralne stručne organizacije, da te podatke dostave što pre Glavnom Savezu, pridržavajući se pri tome sledećeg uputstva:

Savezi (pokrajinski) treba, da prikupe primedbe na zakon i uredbu od svih svojih učlanjenih organizacija izuzev sekcija centralnih stručnih organizacija, koje te primedbe treba da pošalju svojim stručnim centralama.

Radi preglednosti i da bi se olakšao rad određenim delegatima G. S., kad se pristupi radu na reviziju, dobro bi bilo da Savezi i centralne stručne organizacije tako prikupljene primedbe srede u logičkom redu i dostave Glavnom Savezu u jednom iscrpnem elaboratu, no ipak podvojeno primedbe na zakon o podvojeno primedbe na Uredbu. Samo se po sebi razume, da svaki Savez od-

nosno centralna organizacija zadržava pravo, da sve dobijene primedbe kritički proceni i pri sredivanju eliminiše sve one, koje ne bude smatrala kao dovoljno opravdane.

U vezi s tim, napominje se, da se u Glavnom Sekretarijatu već nalazi izvesan broj ranije primljenih predstavi od pojedinih organizacija, koje se drže u evidenciji da bi bile klasirane na odgovarajuće mesto u opštem elaboratu, koji će se uprava G. S. starati da pripremi na osnovi svih primedaba, koje bude primala.

Ove sve primedbe treba poslati Gl. Savezu što pre, da bi se imalo dovoljno vremena, da se one prouče i ovde, pre no što Komisija za reviziju bude otpočela svoj rad.»

Pozivljemo tem potom vse pri Zvezi včlanjene strokovne in stanovske organizacije, da uradniški zakon in uredbu o razvrstitvi točno prouče ter nam dostavijo izpreminjvalne predloge k posameznim členom zakona in uredbe najkasneje do 25. junija t. l. Obširen elaborat je sicer Zveza predložila Glavnemu Savezu že leta 1925., je pa sedaj dana ponovna možnost, da organizacije uveljavijo svoje zahteve.

Radi končne redakcije predlogov, ki bodo brez dvoma številni, je potrebno, da beležijo organizacije izpreminjvalne predloge k posameznim členom na posebno polpo in sicer ločeno za vsak člen zakona in uredbe posebej ter s preciznimi, toda stvarnimi utemeljitvami. Vsaka polpo naj je ob vrhnem robu (levo) opremljena z žigom dotične organizacije.

Na predloge posameznikov se Zveza ne bo mogla ozirati. Istotako bodo po 25. juniju t. l. došli predlogi ostali neobravnavani.

Končno redakcijo enotnega predloga bo oskrbel posebni odsek Zveze.

«Zveza drž. nameščencev za Slovenijo v Ljubljani», dne 25. maja 1927.

Za odbor:

Joža Bekš s. r.
tajnik.

Anton Svetek s. r.
načelnika I. namestnik.

Okrožnice „Zveze“.

Vsem okrožnim skupinam (krajevnim organizacijam) državnih nameščencev in upokojencev in vsem pri Zvezi včlanjenim organizacijam

v Sloveniji.

I.

V okrožnici z dne 18. januarja t. l. št. 43-27 smo okrožnim skupinam obrazložili pomen medsebojnega stika med njimi in med Zvezo, ki je v današnjih razmerah potrebnejši nego kdajkoli v prejšnjih letih.

V zvezi s to okrožnico smo jim 17. februarja t. l. pod št. 148-27 dostavili osnutek enotnih pravil s prošnjo, da ga mutatis mutandis na svojih prihodnjih občinskih zborih osvoje in

usmerijo svoje nadaljnje delovanje, kolikor se tiče kontakta z Zvezo, v njegovem pravcu.

Nekaj okrožnih skupin se je naši želji s hvalevredno pozornostjo odzvalo, dočim so ostale skupine prešle brez najmanjšega odziva na dnevni red.

V obče pa vlada glede plačevanja članarine, ki jo plačujejo člani okrož. skupin tem skupinam, in glede članarine, ki jo prejema Zveza od strokovnih organizacij, velika nejasnost. Dogažajo se namreč slučajji, da se posebno v krajih, kjer obstoje okrožne skupine, branijo številni člani pri Zvezi včlanjenih organizacij plačevati članarino svojim strokovnim organizacijam za Zvezo v domnevi, da plačujejo to članarino že okrožnim skupinam, katerim pripadajo.

Ni pa tudi izključeno obratno, da namreč izgubljajo okrožne skupine na številu svojega članstva, ki misli, da je s plačilom članarine strokovni organizaciji izpolnilo svojo obveznost že tudi napram okrožni skupini.

Smatramo torej za potrebno, da opozorimo glede plačevanja članarine in drugih notranjih odnosov med okrožnimi skupinami in Zvezo na eni in med Zvezo ter med strokovnimi organizacijami, ki so pri njej včlanjene, na drugi strani, na sledeče točke:

1. Okrožne skupine, katerih član postane lahko vsak državni nameščenec, ki pripada že strokovni ali stanovski organizaciji, včlanjeni v Zvezi, ali za čigar stroko ali ozemlje ne obstoji v ljubljanski ali v mariborski oblasti nobena strokovna organizacija (čl. 7. Zvez. pravil), ne plačujejo Zvezi nikakšne članarine. To pa ne izključuje, da po svoji uvidevnosti podpirajo Zvezo s prostovoljnimi darovi.

2. Okrožne skupine imajo svoja pravila, ki pa ne smejo nasprotovati smernicam Zveznih pravil (čl. 7 Zvez. pravil).

3. Naloga okrožnih skupin je:

a) da delujejo na svojem ozemlju na izpolnitvi enotne organizacije v zmislu pravil Zveze;

b) da v svojem področju podpirajo izvrševanje sklepov Zveze;

c) da v sporazumu z Zvezo sodelujejo pri izvrševanju nalog, označenih v čl. 3 Zveznih pravil (čl. 7).

4. Z okrožnimi skupinami, katerih načela odgovarjajo smernicam pod 1—3, bo sodelovala Zveza v tesnem stiku in se bo pri vsaki priliki zavzemala za njihove težnje (čl. 7).

V skladu s temi statutarnimi določbami in v zvezi s čl. 4. Zveznih pravil sledi:

ad 1. Vsak državni nameščenec, ki hoče biti član Glavnega Saveza, mora biti član svoje strokovne (stanovske) organizacije in potem nje plačevati članarino za Glavni Savez in za Zvezo (po sklepu Zvezn. obč. zbora z dne 2. februarja t. l. po 1 Din mesečno).

Da posredni Zvezni člani s plačevanjem članarine ne bodo preobremenjeni, naj okrožne skupine reducirajo svojo članarino na mi-

nimum. Ker smejo biti člani okrožnih skupin — izvzemši slučaj, ki ga Zvezna pravila izrečno naglašajo — samo pripadniki tistih strokovnih organizacij, ki so včlanjene pri Zvezi, bodo morale okrožne skupine svoje članstvo temeljito perlustrirati ter pred vsem apelirati na one strokovne organizacije, katerih člani so sicer člani okrožnih skupin, njih strokovne organizacije pa še ne članice Zveze, da se pri Zvezi včlanijo.

V ta namen bo Zveza v eni prihodnjih števil »Našega Glasa« objavila seznam pri njej včlanjenih organizacij.

Takozvanih divjakov pa naj okrožne skupine pod nobenim pogojem ne trpe v svoji skupini.

Kdor lahko vstopi v svojo strokovno organizacijo, a tega noče, ta naj tudi nima mesta v okrožni skupini.

S takšnimi elementi je treba načeloma pomesti ter jih v pravem pomenu besede izolirati.

ad 2. Vse okrožne skupine, ki tega doslej še niso storile, nujno prosimo, da svoja pravila takoj revidirajo v duhu poslanega osnutka ter tako izpremenjena pravila odobre na izrednih občnih zborih, ki naj jih skličejo vsaj do 30. junija t. l.

ad 3. Da bo imela Zveza o delovanju okrožnih skupin zadostno informacijo, naj ji okrožne skupine najmanj vsaka dva meseca izčrpno poročajo o svojem udejstvovanju s posebnim ozirom na najvažnejšo nalogo, ustvariti potom močnih strokovnih organizacij popolno Zvezo in takšen Glavni Savez, ki bi mogel v danem momentu izpolniti v dobrobit državnim nameščencem tudi najbolj delikatno nalogo.

ad 4. Z okrožnimi skupinami, ki bi se ne hotele ravnati po ravnokar navedenih smernicah, bo morala Zveza v skladu svojih statutov prej ali slej prekiniti vsak stik.

Sicer pa je še vedno za nedogledno dobro pripravljena čvrsto sodelovati s tistimi skupinami, ki imajo sicer najboljšo voljo uveljaviti pravkar izražena načela, a tega radi nepričakovanih ovir za enkrat še izvesti ne morejo.

II.

Kako važno vlogo zavzema v današnjem življenju tisk, o tem smo si več ali manj na jasnem. Vsa vprašanja, ki se razvzplavajo in rešujejo na kulturnem, socialnem, ekonomskem, političnem in na nešteti drugih področjih, se odražajo v javnosti potom tiska. Tisk je naša antena, dostopna najširšim slojem in vsakemu posebej. Tisk je zrcalo naše duševne zrelosti in merilo našega udejstvovanja na vseh poljih, za naš državne nameščence še posebno na organizacijskem polju. Kakršni smo mi, takšen je naš tisk.

Resnice pred seboj ne moremo skriti, ako jo hočemo očitovati drugim. In javnost vse to dobro razume. Javnost nas sodi po našem tisku, javnost ve, da na znotraj še nismo organizirani, ker kažemo svojo nemoč na zunaj v tisku.

Zato moramo svoj tisk dvigniti moralno in materialno.

Moralno s tem, da marljivo dopisujemo, materialno s pridobivanjem čim najbolj številnih naročnikov.

Glasi Zveze je »Naš Glas«. Jedva, da vegetira. Dopisnikov ni in manjka mu naročnikov.

»Naš Glas« je odblesek naše Zveze. Reči moramo, da je ta glas danes še majhen in šibek, ker mu nedostaja zraka in ljudi, ki bi jim želel govoriti. »Naš Glas« ne utira poti vzporedno z Zvezo. Zveza je danes daleko pred njim. —

Zato želimo, da se »Naš Glas« čim najbolj ojači ter apeliramo na vse naslovne organizacije, da ga po svojem članstvu vsestransko podpre.

Vsaka organizacija naj bi določila iz svoje srede marljive in energične poverjenike,

ki bi prevzeli sicer ne lahko, a nad vse hvalježno vlogo zbiranja novih naročnikov. Vsaka organizacija naj bi dekretirala svoje najboljše moke za dopisnike »Našega glasa« ter njih imena sporočila uredništvu, ki bo nadalje vse potrebno ukrenilo.

Ena izmed glavnih točk prihodnjih okrožnic vseh naslovnih organizacij njihovem članstvu naj bi izzvenela v propagandnem smislu za »Naš Glas«!

Odrečimo se malenkostnemu, četrtletnemu pisarniškemu pavšalu 10 Din, ki zadošča itak komaj za par svinčnikov in peres, ter naročimo »Naš Glas«! Naraščanje Zveznega članstva naj gre vzporedno s pridobivanjem novih naročnikov za »Naš Glas«. Najmanj vsak drugi drž. nameščenec v Sloveniji bi moral postati naročnik našega glasila.

Z močno materialno oporo se bo »Naš Glas« poglobil tudi na znotraj in nudil vse, kar doslej od njega zahtevamo. —

Nadejamo se, da ta naš apel ne bo ostal glas vpijočega v puščavi, in da se bo število dobrih dopisnikov in zvestih naročnikov čez par mesecev najmanj podvojilo.

Organizacije pokažite, da poimujete stanovsko zavest in da dozoreva v Vaših članih duh solidarnosti in samopomoči!

III.

V Ljubljani imamo »Hranilni in posojilni konzorcij javnih nameščencev in upokojenecv, r. z. z o. z.«, ki se raduje svojega osrečujočega obstoja že nekaj desetletij. Če tudi združništvu v naši državi v obče ne cveto rožice, ker o kaki državni subvenciji uradniškim zadrugam doslej še nismo imeli prilike slišati, vendar ima ta zavod, zvest načelnim določbam svojih pravil, že od nekdaj v svojem delovnem programu vprašanje razdolžitve prezadolženih državnih nameščencev in upokojenecv. — Tendencia zavoda ni niti najmanj lukrativna, marveč eminentno dobrotvorna, ker nam priča že Rostanov dobrotvorni sklad, iz katerega se je izplačalo v preteklem poslovnem letu najbednejšim vdovam po javnih nameščencih 15 podpor po 300 Din.

In kako bi se šele razmahnila humanitarna delavnost te zadruge, da ima na razpolago zadostno velik rezervni fond, ki ga morejo ustvariti samo mnogoštevilni in izdatnejši vložniki. Te pa seveda v sedanjih časih med drž. nameščenci ne moremo iskati. Njih vrste jačajo zavod po večini žal le s pasivnimi deleži.

Imamo pa organizacije od katerih razpolaga marsikatera z večjimi denarnimi sredstvi, ki jih nalaga po isti ako ne celo manjši obrestni meri pri zavodih, ki niso naši.

Odpovejte te vloge, ter jih izročite našemu pupilarno varnemu »Hranilnemu in posojilnemu konzorciju«.

S tem boste koristili sebi in naši skupnosti, doprinesli pa boste tudi k izrazitnejšemu razvoju konzorcija, ki bo vršil svojo nalogo v obsegu, kakor si ga želi, a tega vsled omejenih sredstev doslej še ne more.

Odpovedljivost stalnih vlog do 5000 Din je navezana. Te vloge so takoj likvidne in se obrestujejo po 5 odst. Vse vloge od 5000 Din naprej so vezane in se obrestujejo po najmanj 6 odst. Odpovedni rok od 5000 do 10.000 Din je osemneden.

Za vloge nad 10.000 Din velja enomesečni odpovedni rok itd.

Vsa nadaljnja posojila daje rade volje konzorcij.

Nam preostaja samo še apel na organizacije, da store dolžnost napram samim sebi in napram Zvezi (čl. 3., odst. 3. in 4. Zvez. pravil), ki je z novim statutom prevzela nalogo, da daje smernice tudi v gospodarskem in socialnem pravcu.

Ako bomo podprli delovanje konzorcija, ki je naš, si bomo s tem utrdili svoj lastni gospodarski položaj.

Zato: Razpoložljiva denarna sredstva naših organizacij naj upravlja edinole naš »Hranilni konzorcij«

S tovariškim pozdravom!

za odbor:

Joža Bekš, s. r.
tajnik.

Milan Paternoster, s. r.
načelnik.

F. R.:

Varčevanje in redukcije.

V naši državi se že nekaj let vedno piše in govori med državnimi uslužbenci in drugod o raznih redukcijah, ki se pri nas tudi v resnici izvajajo in sicer tako brezobzirno in kruto kakor menda nikjer drugje. Državni krmilarji pravijo, da so te redukcije potrebne radi varčevanja v državnih blagajnah. Reducirajo pa se navadno najnižji in najbednejši državni uslužbenci in med njimi tudi taki, ki so jako potrebni na svojih službenih mestih. Toda pri mnogih osrednjih in vodilnih uradih vidimo, da se tam gnete obilica ljudi, ki nimajo skoro nobenega dela, a teh se ne reducira, ker so večinoma sorodniki in dobri znanci višjih uradnikov, ki so jih po protekciji spravili na njihova službena mesta. Tudi v ministrstvih bi bilo treba pomesti z železno redukcijsko metlo.

Splošno je znano, koliko preveč ministrstev je v naši majhni državi in koliko nepotrebne strankarske navlake se tam nahaja. Tam naj naši državni krmilarji reducirajo, ako jim je res kaj pri srcu blagor države in naroda. S pošteno redukcijo v ministrstvih bi se lahko prihranili na državnih izdatkih milijoni, če ne celo milijarda vsako leto!

Značilno je, da se niti naše opozicijske stranke ne zavzamejo za to, da bi se v tem oziru napravil red v ministrstvih. Lahko si mislimo, kje tiči vzrok. Njihovim le za lastno in strankarsko korist vnetim voditeljem lebdi vedno pred očmi njih glavni smoter, da spravijo svojo stranko v vlado in da dobe čimveč mastno plačanih ministrskih stolčkov. Na to seveda ne mislijo, kje naj država dobi denar za take ogromne plače tako številnih ministrov in njihovih pomočnikov. Zanje se denar mora dobiti, pa če tudi vrag vzame državo in od gladi pocepajo vsi njeni uslužbenci! Tako se vlada pri nas. Zato pa gremo povsod rakovo pot. Ali tega žalostnega dejstva je v veliki meri kriva tudi dosedanja brezbržnost državnih uslužbencev. Zadnji čas je, da se zdramimo iz svojega mrtvila in hitimo reševati, vsak po svoji zmožnosti, kar se še more rešiti!

Dobro bi bilo, da bi kak naš veččak zbral in priobčil v »Našem Glasu« točne podatke, koliko prebivalcev in ministrov imajo druge civilizirane države, da bodo to lahko pokazali onim, ki bi nas hoteli ovirati pri našem državotvornem obrambnem delu.

Situacija.

(Pismo z dežele.)

Ne zamerite, tovariši, če se Vam, ki ste v centrali, čudi star bojovnik za naše pravice. Ali ne vidite današnje politične situacije? Že parkrat je bilo v »Našem Glasu« povdarjeno, da gre parlamentarizem rakovo pot. Ne vem, koliko je to šlo k srcu ostalim, jaz sam sem o stvari razmišljal in vidim, da je to res. Ko je padla zadnja vlada, se je stvorila nova, ki ima že štiri neparlamentarce in vrsto nezasedenih resortov. Jasno je, da nima močnih strank za seboj, jasno pa je, da jo podpirajo močni in merodajni faktorji, jasno je, da išče opore v javnosti. Če bi imeli uradniki svojo stranko, bi danes imeli svoje ministre. Ne rečem, da načelo parlamentarizma ni nekaj lepega, toda to načelo se umika principu strokovnega zastopstva, ker v tej obliki, kakor zdaj nastopa parlamentarizem pod vplivom in po volji nerazsodnih in zapeljanih množic, je vsekakor boljše, če ga ni in se uveljavi nov in boljši princip, ki tudi ne bo

večen. Nov čas, nov način življenja! Poiščite samo v zgodovini način Kleonovega nastopa in imate v naši dobi zgovorne slične like. Če bi imeli enotno skupno strokovno in politično fronto, bi uradniki vse drugače mogli ozdraviti državo v sedanjih razmerah in bi razni demagogi ne mogli vse nevolje širokih množic nad razmerami odvajati na državno uradništvo. Zato mene zanima, kdo je kriv, da se v Ljubljani tovariši nič ne gibljete, kdo je kriv in koga zadene odgovornost pred zgodovino, da gremo slepi in gluhi mimo tako ugodnih in nikoli več se nudečih prilik, kakor so ravno danes. Če pa smatra kdo med nami, da mora reševati propadajoče stranke in njihove podrtije vlačiti na suho, mu povem, da bo radi tega morda prav od tiste stranke še tepen.

Glas iz puščave.

Plenarna seja upravnega odbora Glavnega Saveza v Beogradu.

(Nadaljevanje.)

Delegat in predsednik Udruge javnih uradnikov v Zagrebu g. Stjepan Bratanić podá podrobno sliko o razmerah v njegovi organizaciji. Navaja njen historijat in njene poznejše odnose s Savezom javnih nameščencev, ki tvori v Zagrebu drugo organizacijo. Udruga je bila pred vojno formirana kot splošno uradniško društvo, tako da v nji niso bili vključeni služitelji in zvaniki. Obseg njenega dela je bil bolj socialno-humane narave. Na tem polju je Udruga mogla beležiti prilično dobre uspehe. Njeno članstvo je številno, ima okoli 6000 članov, ki se pa žal glede plačevanja članarine ne zavedajo popolnoma svojih dolžnosti. Radi tega se mora Udruga na vso moč prizadevati, da zbere pod svoj prapor čim več članstva ter da ga probudi za skupno delo. Ako dosedaj v tem oziru ni bilo večjega uspeha, so temu vzrok izjemne razmere, v katerih živi večina državnih nameščencev. Udruga je naslovila poziv vsem organizacijam v Zagrebu, da pristopijo v Glavni Savez ter je, zvesta temu načelu, priredila dvojne konference. Šest organizacij je izjavilo, da pristopajo h Glavnemu Savezu brez pogojev, drugih pet je odgodilo svojo izjavo na končni sklep svojih rednih letnih skupščin, dve organizaciji pa sta pristop gladko odklonili. Ker je Udruga med tem prešla od Glavnega Saveza obširno okrožnico z dne 14. marca t. l. z vabilom na današnjo plenarno sejo, je nadaljnje delo v pravcu reorganizacije odložila s sklepom, da ga hoče v smislu zaključkov te konference pozneje kar najintenzivneje nadaljevati. Mnenja je, da bo mogoče tudi poleg vse depresije in apatije, s katero se bori državno uradništvo, doseči prilično ugodne uspehe.

Delegat in predsednik Zveze javnih nameščencev za Bosno in Hercegovino iz Sarajeva gosp. Milan Čuković izjavlja, da njegov Savez ni mogel pripraviti potrebnih podatkov, ki jih je zahteval Glavni Savez, in to največ vsled tega, ker je imel Savez vsak čas sezvati letno skupščino. Ta se je 22. marca 1927 v resnici vršila, na kar bo Savez započel delo reorganizacije z največjim elanom in energijo. On veruje, da se bo moglo z reorganizacijo v Bosni doseči prav lepe uspehe. Bosna ima namreč približno 8000 organiziranih nameščencev, od teh 50% upokojevcev. Obžaluje le, da stik med temi organizacijami in med Savezom na eni ter med posameznimi Savezi na drugi strani ni bil dosedaj posebej čvrst. Deloval bo na to, da se Zveza ojači in da se sploh postavi vsa organizacija na isto osnovo, ki odgovarja intencijam Glavnega Saveza.

Delegat in predsednik Zveze za Južno Srbijo g. Novo Vugdelić poroča o prilikah v Južni Srbiji, ki je z novim statutom Glavnega Saveza dobila pravico, da si ustanovi svoj Savez. Savez se je ustanovil, izvolil je svoj upravni odbor, ki je pričel čvrsto z osnavljanjem organizacij v krajih, v katerih te doslej niso obstajale. Ima mnogo upanja na uspeh tudi poleg vseh težkih pogojev udeleževanja, ker je uradništvo apatično, ker ne veruje in ne zaupa nikomur več, tudi ne lastnim organizacijam. Sicer pa bo Savez, ki mu on načeluje, z vso vmo izpolnjeval svoje obveznosti napram Glavnemu Savezu.

Delegat in predsednik Zveze stanovskih organizacij državnih nameščencev za Dalmacijo g. Marin Katunarić iz Splita pojasnjuje, zakaj njegov Savez ni mogel ugoditi zahtevi Glavnega

Saveza glede predložitve statističnih podatkov. Zahteval je sicer te podatke, toda jih žal navzlic poslanim urgencam ni mogel dobiti. Mnenja je, da je v skupnem delu naša bodočnost in rešitev državnega uradništva iz sedanjega težkega položaja.

Delegat in predsednik Zveze državnih nameščencev za Slovenijo g. Milan Paternoster navaja na kratko statistične podatke o organizacijah, vključenih v njegovi Zvezi. Podatki so popolni, ker je Zveza, ki ji on načeluje — tudi po zahtevi glavnega tajnika v polnem obsegu ustregla zahtevi Glavnega Saveza. Sedanje število članov dosega skoro 7000 ter se nadeja, da se bo tudi to število v najkrajšem času znatno povečalo. Slovenski državni nameščenci dobro pojmujejo pomen organizacije in se tudi uprava Zveze naj-energičneje trudi, da reorganizacijo vseh slovenskih nameščencev čim preje uspešno zaključi.

Predstavnik Udruženja sodnih uradnikov v Vojvodini g. Pavle Indjić sicer nima pooblastila, da bi podal kot član upravnega odbora Glavnega Saveza kako izjavo, ker pokrajinski Savez za Vojvodino še ne obstoji, vendar pa v imenu svoje strokovne organizacije lahko izjavi, da bi se Vojvodina lahko dobro organizirala, ako bi Glavni Savez usmeril potrebno inicijativo radi ustanovitve posebnega Saveza tudi na Vojvodino.

(Dalje prih.)

Uradniški kreditni zakon*.

(Iz »Činoviškega Glasnika«, po Vladimirju Vujnoviču.)

I.

V predzadnji številki našega lista smo objavili o tem vprašanju poročilo in predloge g. I. Rostana, ravnatelja »Hranilnega in posojilnega konzorcija javnih nameščencev in upokojevcev« v Ljubljani.

Ob tisti priliki smo omenili, da se še povrnemo na to poročilo in da povemo o njem svoje mnenje. Danes izpolnjujemo to svojo obljubo.

Ideja g. Rostana, da se je pokazala resnična potreba po uradniškem kreditnem zakonu, s katerim bi se v prvi vrsti izvršila razdolžitev držav. nameščencev, se je porodila, kakor se kaže, iz dveh vzrokov. Prvič, ker je g. Rostan na delu uradniške kreditne ustanove in ima pač dan za dnevno priliko opazovati, koliko kredita iščejo uradniki in zakaj ga iščejo. Iz njegovega poročila je razvidno, da tiče uradniki v dolgovih, to pa samo zato, ker so njih prejemki premajhni za pokritje dnevnih in izrednih potrebščin njihovih družin (hrana, obleka, šolanje otrok, boleznin in smrtni slučaj). Drugič, ker smo vsi priče, kako se v zadnja leta organizira kreditne ustanove drugih državljanov. Tako je nastal zakon o poljedelskem kreditu in zakon o obrtni banki. Prvemu je namen, da reši kreditno vprašanje poljedelca, ker se je občutilo, da on veliko trpi zaradi pomanjkanja cenenega kredita in da zato nazaduje v svojo škodo in na škodo naroda in države. Prav tako je z obrtnikom, kateremu pač lahko pomagamo samo cenen kredit. Za oboje je država tudi od svoje strani določila razmeroma lepe vsote in jih dala na razpolago poljedelski in obrtni ustanovi. Industrijo in trgovino, kakor je znano, podpira z ugodnim kreditom Narodna banka, denarne zavode pa Narodna banka in Poštna hranilnica. Kakor se iz tega vidi, so za vse stanove, razen za uradniškega ustvarjene kreditne ustanove, da jim pomagajo in da skrbijo za napredek njih delovanja.

Če o vsem tem, kar smo povedali, malo razmišljamo, smo takoj pri ideji o uradniškem kreditu. S te ali one strani bi se nam utegnile ugovarjati, češ, uradniki so nekaj drugega, vsi pridobitni krogi pa zopet nekaj drugega. Prvi so čisti konsumenti, vsi ostali pa so producenti in predelovalci dobrin ter njih sodelavci, ki od njih dela živi narod in država.

Taki občutki bi bili morda upravičeni, ako bi se pri tem ne vzel pojem konsumenta z napačne strani. Produkcija je, kakor vemo, v zelo ozki zvezi s konsumom; kolikor močnejši in številnejši so konsumenti, tolikanj boljše pogoje za delo in napredek ima produkcija in s tem tudi trgovina, ker brez konsumenta ni produkcije in trgovine.

Ako pomislimo, da je 150.000 drž. nameščencev, pomeni to, da štejejo oni s svojimi rodbinami najmanj 750.000 konsumentov. To število konsumentov ni tako neznatno, da bi bilo brez važnosti za poljedelstvo, industrijo, obrt in trgovino. Vsem tem pridobitnim krogom je veliko na tem, da bi

* Glej »Činovni. Glasnik« br. 121 z dne 1. marca 1927.

bil državni nameščenec čim večji konsument. Zato je redno ječanje državnega nameščenca kot konsumenta v interesu vseh predmetov. To ječanje drž. nameščencev je, kakor je g. Rostan lepo povedal, v velikem interesu države, ker drž. nameščenec opravlja državne posle, in ker bi moral biti državi na tem, da je njen nameščenec socialno in materialno zavarovan, ako hoče vestno in udano opravljati svoje dolžnosti.

G. Rostan ne prosi pomoči od države, češ, da je to njena obveznost, on zahteva v prvi vrsti samo moralno pomoč. To naziranje odobravamo, tolikanj bolj, ker vemo, da bi bila vsaka druga zahteva zastoj. G. Rostan torej prosi državo samo moralne pomoči, in to naj bi država nudila v prvi vrsti s tem, da bi ustvarila zakon o uradniškem kreditu, da bi se na njega osnovi moglo ustanavljati uradniške kreditne zadruge, a šele v drugi vrsti zahteva od države, ako bi mogla in hotela, da pomore tudi materialno (brez svoje škode, npr. z vlogami po nizki obrestni meri in ceneni kreditom).

G. Rostan misli, da bi se s tem zakonom razširilo področje Saveza nabavilnih zadrug drž. nameščencev tudi na kreditne posle. Ta predlog je sprejemljiv, a mislimo, da samo tedaj, ako bi se z njimi združil tudi drugi predlog g. Rostana, da bi se drž. nameščenci odločili tudi sami za nekatere žrtve za te kreditne posle. To je: sedanji kapital Zveze naj bi ostal svojemu današnjemu namenu, a za kreditne posle bi bilo treba druge glavnice.

Osnova te glavnice je, kakor tudi sam gosp. Rostan misli, najtežja točka tega problema. G. Rostan si kot star in prepričan zadrugar s prave strani ogleduje stvar in pravi, da jo morajo osnovati drž. nameščenci sami. On postavlja ves problem na načelo samopomoči, kar je edino pravilno in mogoče in predlaga, da se v zakon o uradniškem kreditu postavi odredba, po kateri bi se od prejemkov vsakega državnega uslužbenca obvezno odtegovali določeni zneski za osnovo te glavnice.

G. Rostan se ne spušča v to, da bi predlagal, koliko naj bi se odtegovalo, vendar smo uverjeni, da tudi on upošteva pri tem današnje mizerno stanje uradnikov in da misli samo na manjše zneske, porazdeljene na daljšo dobo, da bi jih drž. nameščenci v svoji sedanji bedi prehudo ne občutili. Sicer pa tudi ni treba računati z velikimi in občutnimi odbitki, ker narastejo tudi majhni zneski sčasoma do velikih glavnic. Denimo n. pr., da se v ta zakon postavi odredba, da se vsakemu drž. nameščencu odtegne po 10 Din na mesec, to bi bilo toliko, kakor $150.000 \times 10 = 1.500.000$ na mesec, na leto 18.000.000, v petih letih bi pa narastl odtegljaji na 90.000.000 Din. Ako bi se odtegovalo po 20 Din na mesec, bi v tem času narastla vsota odtegljajev na 180.000.000 Din.

Ob tako velikem lastnem kapitalu bi se dalo dobiti tudi ugodno posojilo, ako bi ga uradniška kreditna ustanova potrebovala za svoje delovanje (gradbe stanovanj, sanatorijev itd.). Na svoj lastni kapital bi ta ustanova ne plačala nikomur nič, ker bi samo v tem slučaju mogla dati posojila ob zelo nizki obrestni meri kakor to predlaga g. Rostan. In prav ima, ker samo poceni kredit nudi malemu človeku uspešno pomoč.

(Nadaljevanje sledi!)

Kdor bere naše glasilo, pa ni njegov naročnik, hodi v sosedov vrt po jabelka!

Vestnik.

Iz društva davčnih uradnikov.

Upravni odbor se je na selj dne 5. t. m. konstituiral sledeče: predsednik Ribnikar, podpredsednik Strnad, tajnik Mešek, blagajnik Jan, člani upravnega odbora Fajt, Koritnik, Videmšek.

Nadzorni odbor: predsednik Starin, člani Avšič in Merčun.

Glavna skupščina udruženja poreskih činovnika se vrši na katoliške binkošti v dneh 5. in 6. junija t. l. v Splitu. Odbor se po deputaciji te skupščine udeleži. Prosimo gg. tovariše, naj vpošljejo event. stvarne predloge, ki naj bi se jih predložilo glavni skupščini.

Vse one tovariše, ki še vedno niso člani sekcije, ponovno vabimo, naj prijavijo svoj pristop.

Vsak tovariš naj se v osebnih kakor tudi v strokovnih zadevah obrača na sekcijo, katere mu bo vselej po možnosti dala primeren odgovor.

Iz društva davčnih izvrševalcev. Kakor znano, je naše društvo pri zadnjem obnem zboru sklenilo, da pristopi z vsemi svojimi člani k obnem nemu podpornemu društvu »Dobrota«, ako se vsi ti sprejmejo pod pogoji, ki so bili nam ustmeno sporočeni. Sedaj pa smo dobili od društva »Dobrota« obvestilo, da se ne sprejmejo naši člani, ki so že prekorčili 55. leto, da se sprejmejo mlajši člani s tistimi pravicami, kakor jih imajo člani, ki niso še eno leto v društvu, a osebe, stare nad 45 do 55 let se sprejmejo samo še do 30. junija t. l. Ker torej naše društvo ne more izvršiti

svojim članom dane obljube da pristopi kot celotno k društvu »Dobrota«, se s tem naznanilom odvezuje svoje tozadevne obveznosti in se ne bo več pogajalo za sprejem z omenjenimi podpornimi društvom. Priporočamo pa, da se naši člani, ki še niso prestari, sami dogovore radi pristopa z društvom »Dobrota« in pri tem društvu zavarujejo razen sebe tudi posamezne družinske člane, ker so plačilni pogoji zmerni, a podpore izdatne. Naslov društva se glasi: »Dobrota«, obnemno podporno društvo poštnih nameščencev v Ljubljani.

Ogljeni (karbon) papir, indigo papir, barvni trakovi, barva za štampiljke, paginirke in blagajne, dobite vedno in najceneje pri

LUD. BARAGA, Ljubljana,
Selenburgova ulica 6. Telefon 980.

C. J. Hamann,
Ljubljana

Vam nudi najsolidnejši vir nakupa perila, opreme nevest, novorojenčkov, perja in modnih potrebščin.

Predtiskarija modernih ročnih del.

Modna in športna trgovina
za dame in gospode
P. Magdič
LJUBLJANA
nasproti glavne pošte.
Telefon int. 438.

Priporočamo trdko

M. Tičar, Ljubljana
za nakup vseh
pisarniških in šolskih potrebščin

:: Gostilna pri „Kolovratu“ ::

Ljubljana, Pred škofijo št. 14

Toči najboljša pristna štajerska (ljutomerska) in dolenska vina.

Mrzla in gorka jedila vedno na razpolago. Cene zmerni, postrežba točna.

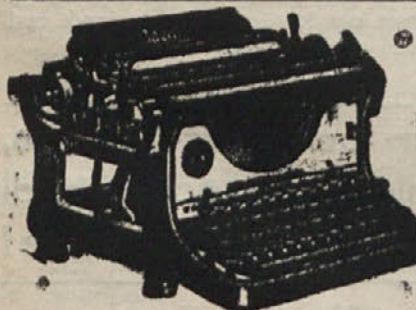
Za obilni obisk se priporoča

Tomaž Bizilj.

Obiščite
novo urejeni
oddelek za
gospode
Trpežno blago
Najnižje cene
Modna trgovina
za dame in
gospode

A. Šinkovec nasl. K. Soss
Ljubljana, Mestni trg 18, 19.

Pisalni stroj „IDEAL“ modela D
najmodernejšo konstrukcijo.

The Rex Co

LJUBLJANA, Gradišče številka 10.

Najnižje
cene!

Nabavljalna zadruga državnih nameščencev v Ljubljani

priporoča svojim članom nakup najfinejše bačke moke, sladkorja, kave, olja, masti, riža, testenin, pralnega in toaletnega mila, dišav, južnega sadja in sploh vsega špecerijskega in kolonijalnega blaga. — Pri večjem odjemu izredne cene. — Velika izbira **dežnikov** in **predpražnikov**. Izdeluje najfinejše in najtrpežnejše **čevlje vseh vrst** po meri in naročilu. — **Kdor kupuje v zadrugi, kupuje pri sebi!**

Izdaja Zveza državnih nameščencev za Slovenijo v Ljubljani.

Odgovorni urednik Anton Adamič. Za Narodno tiskarno Fr. Jezeršek. Vsi v Ljubljani!

Kupujte domače izdelke:
Pecivni prašek in vanilni sladkor
znamke

„ADRIA“

Priporoča se

I. ČERNE

Ljubljana, Dunajska cesta 28

Zaloga pohištva
in tapetništvo.

Fran Iglič

krojaški atelje

LJUBLJANA, Kolodvorska ul. 28

Izdeluje se za dame in gospode po najnovejših krojih. —
Lastna zaloga modnega blaga. — Uradnikom znaten popust
ali na obroke.

Ivan Jelačin. Ljubljana

Uvoz kolonijalne in špecerijske robe.

Tvrška ustanovljena leta 1888.

Solidna in točna postrežba.

F. Szantner, Ljubljana
Selenburgova ul. 1.

Specijalna izdelovalnica obuval
za bolne in občutljive noge
in trgovina s čevlji po znatno
znižanih cenah.

Nova manufakturna trgovina!

JOSIP ŠLIBAR, Ljubljana

Stari trg št. 21

Poleg Zalaznika

nudi vsakovrstno blago po najnižji ceni.

Državni nameščenci na obroke.

Kr. Dvorni dobavitelj

Anton Verbič, Ljubljana

Delikatese

špecerija

Solidna postrežba, zmerni cene.

Ivan Perdan nasledniki, Ljubljana

Veletgovina kolonijalnega in špecerijskega blaga.

Glavni založnik Ciril in Metodovih vžigalic.

Najnižje dnevne cene!

Postrežba točna in solidna.

Cenejšje kot pri
razprodajah

se dobi vsakovrstno manufakturno blago pri

J. TRPIN, Maribor
Glavni trg št. 17.

L. Mikuš

Ljubljana, Mestni trg 15.

priporoča svojo zalogo

dežnikov ter sprehajalnih palic

Popravila se izvršujejo točno in solidno.

Modna trgovina

Peter Šterk

Ljubljana, Stari trg št. 18.

se priporoča.

Najnižje solidne cene.

Dežniki

Josip Vidmar

Ljubljana, Pred škofijo 19

Najnižje cene! Solidna in točna postrežba

Popravila, preobleke.

A. & E. Skaberne

Ljubljana.

Manufakturna in modna
veletgovina.

Solidno blago.

Nizke cene

Najboljši
šivni stroji in
kolesa znamk
Gritzner in Adler
ter švicarski
pletilni stroji „Dobied“
za rodbino, obrt
in industrijo

Josipa Petelinca
Ljubljana

bliža Prešernovega spomenika

Pouk v vezanju brezplačen. Večletna garancija

Delavnica za popravila.

Na veliko

Telefon 913

Na malo

Državni uslužbenci, kupujte v svoji zadrugi!